

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet

103 33 Stockholm
E-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Remiss av PM Byggnaders energiprestanda – förslag på ändringar i plan- och byggförordningen

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige tillstyrker förslaget att införa viktningsfaktorer per energibärare som ska syfta till att ge teknikneutralitet mellan hållbara icke fossilbränslebaserade uppvärmningssystem. Detta ger förutsättningar för att energikraven i byggreglerna inte styr valet av uppvärmningsform.

Energiföretagen Sverige är dock kritiska till att undanta energi från sol, vind, mark, luft och vatten som alstras och används i byggnaden eller på dess tomt från energiprestandakravet.

Vi anser att den i regeringsskrivelsen om byggnaders energiprestanda aviserade utredningen om hur ett kompletterande krav som utgår ifrån byggnadens energibehov, dvs. använd energi, ska utformas, behöver tillsättas snarast.

Inledning

Energiföretagen Sverige ser positivt på fempartigruppen för energiöverenskommelsens tydliga ställningstagande för teknikneutrala energikrav och att använd energi som tilläggskrav snarast ska utredas. Det är viktigt för att säkra att alla de bostäder som byggs och renoveras blir energieffektiva på riktigt och inte bara uppnår energikraven genom att byta en uppvärmningsform mot en annan.

Vi förordar därmed teknikneutralitet avseende val av uppvärmningsform, för att säkerställa att energikraven i byggreglerna leder till energieffektivisering sett till hela energisystemet och samtidigt skapa förutsättningar för fastighetsägare att välja den uppvärmningsform som är mest ändamålsenlig för den verksamhet man bedriver. Det är välkommet att föreslagna ändringar i plan- och byggförordningen har denna inriktning. Inriktningen ligger även i linje med färdplanen för uppvärmningssektorn som värmemarknadens aktörer gemensamt har utarbetat inom ramen för Fossilfritt Sverige, där man uppmanar regeringen att formulera byggregler som inte styr valet av uppvärmningsform.

Utredning om kompletterande energikrav behöver tillsättas snarast

I regeringens skrivelse om byggnaders energiprestanda aviseras att Boverket och Energimyndigheten ska ges i uppdrag att ta fram ett förslag om hur ett kompletterande krav som utgår ifrån byggnadens energibehov, dvs. använd energi, ska utformas. Även behovet av andra kompletterande energikrav, exempelvis avseende solvärmelast ska utredas i detta sammanhang. Vi anser att det är mycket angeläget att byggnadens faktiska energibehov ingår i energikraven i byggreglerna och att det som rör tillförsel av energi till en byggnad separeras från den faktiska användningen.

I det reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda införs också ett antal nya definitioner, bl.a. begreppet "värmegenerator" som vi anser visar att det finns en tydlig intention också i EU-direktivet att skilja på den tillförda respektive använda energin. Vi anser att det är viktigt att en utredning om kompletterande energikrav tillsätts skyndsamt, vilket också aviseras i regeringsskrivelsen ska ske snarast, för att dess slutsatser ska kunna omhändertas vid den första av de kontrollstationer som planeras ske 2022. Det är också angeläget att de definitioner som används i EU-direktivet om byggnaders energiprestanda genomförs konsekvent med samma begreppsapparat i förhållande till t.ex. de föreslagna reglerna om inspektionskrav för uppvärmningssystem som föreslås införas under 2020.

Den aviserade utredningen bör även omfatta hur undantaget från energiprestandakravet kan slopas för energi från sol, vind, mark, luft eller vatten som alstras i byggnaden eller på dess tomt och används till byggnadens uppvärmning, komfortkyla, varmvatten och fastighetsenergi, ifall detta undantag kvarstår i byggreglerna.

Definitionen av energiprestanda bör inte undanta energi som produceras på byggnaden eller dess tomt

Energiföretagen Sverige är kritiska till att undanta energi från sol, vind, mark, luft och vatten som alstras och används i byggnaden eller på dess tomt från energiprestandakravet. Promemorians ändringsförslag innebär egentligen endast en kodifiering av hur nuvarande regler redan tillämpats i Boverkets byggregler. Detta öppnar upp för att välja en viss uppvärmningslösning med byggnadsanknuten värmeförsörjning och då undvika att bygga ett mindre energieffektivt klimatskal, vilket i sin tur riskerar att öka andelen el för uppvärmning och därmed öka eleffektbehovet vintertid och belastningen på elnätet. Byggreglerna bör säkerställa både ett lågt energibehov under året och ett lågt maximalt effektbehov (låga värmeförluster), när energin i regel är som dyrast och mest miljöpåverkande.

Enligt våra beräkningar blir konsekvensen av ett fortsatt undantag en fortsatt väsentlig konkurrenssnedridning mellan individuella uppvärmningslösningar i kombination med egenproducerad energi inom tomtgräns jämfört med om energin tillförs genom en energibärare utanför tomtgränsen, från t.ex. ett fjärrvärmenät. Eftersom t.ex. installation av solceller på byggnader redan är gynnade genom en rad andra styrmedel som t.ex. investeringsstödet för solceller gynnas individuella elbaserade uppvärmningslösningar i förhållande till t.ex. fjärrvärme. Det innebär också ett avsteg från intentionen med att energikraven ska styra mot långsiktigt energieffektiva byggnader.

Även om det införs ett tillägg att den egenproducerade energin ska användas i byggnaden eller inom dess tomt anser vi att undantaget som sådant är principiellt felaktigt och styr fel utifrån ett energisystemperspektiv. I det reviderade EU-direktivet om byggnaders

energiprestanda införs en likabehandlingsprincip som innebär att vid beräkning av primärenergifaktorerna för beräkning av byggnaders energiprestanda får medlemsstaterna beakta energi från förnybara energikällor som levereras genom energibäraren och energi från förnybara energikällor som produceras och används på plats, förutsatt att detta tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt. Enligt vår mening innebär punkt 2, fjärde stycket, i bilaga I till energiprestandadirektivet att det i definitionen av "energiprestanda" i 1 kap. 3 § i plan- och byggförordningen (2011:388) är möjligt att stryka undantaget för "energi från sol, vind, luft eller vatten som alstras i byggnaden eller på dess tomt".

Mot denna bakgrund avstyrker vi promemorians förslag om att görs undantag för egenproducerad energi från en byggnads energiprestandakrav.

I regeringens skrivelse 2018/19:152 framhålls även att "Det är dock angeläget att det säkerställs att konkurrensneutraliteten mellan hållbara, dvs. icke-fossilbränslebaserade, uppvärmningssystem inte snedvrids av reglerna om undantag för förnybar energi som alstras inom byggnadens tomtgräns." Inte heller med införande av de föreslagna viktningsfaktorerna kommer detta kunna uppnås, utan en fortsatt favorisering kommer därmed att ske av elbaserade uppvärmningslösningar som kan nyttja egenproducerad el inom byggnadens tomtgräns. Införande av viktningsfaktorer kommer inte kunna få den avsedda effekten, utan detta behöver följas upp särskilt. Om undantaget från energiprestandakravet för energi som producerats inom tomtgräns ändå kvarstår anser vi att det är mycket angeläget att frågan utreds särskilt som en del i den utredning som ska göras om tilläggskrav i energikraven i byggreglerna inför kontrollstationen 2022.

Definition av "klimatskärm"

Vi tillstyrker förslaget till ändrad definition av "klimatskärm" i 1 kap. 3 a§ och följändringen i 3 kap. 14§ i plan- och byggförordningen som utgår från vedertagna definitioner i branschen.

Vi tillstyrker införande av viktningsfaktorer per energibärare

Energiföretagen Sverige tillstyrker förslaget att införa viktningsfaktorer per energibärare som ska syfta till att ge teknikneutralitet mellan hållbara icke fossilbränslebaserade uppvärmningssystem. Vi instämmer i promemorian att elbaserade individuella uppvärmningslösningar i dag har en betydande fördel gentemot andra uppvärmningsformer som t.ex. fjärrvärme med den rådande viktning som finns i dagens energikrav i Boverkets byggregler. Det bör också påtalas att dagens viktning mellan el och övriga energibärare saknar beräkningsgrund och i praktiken är godtyckligt satta. Det är därmed angeläget att snarast införa faktorer per energibärare som utgår från en accepterad beräkningsprincip.

Vi anser dock inte som det resoneras om i promemorian att viktnings- och primärenergifaktorer i praktiken skulle var synonyma begrepp. Primärenergifaktorer som utgår från resursanvändning skulle resultera i helt andra värden vad gäller faktorerna per energibärare. I Boverkets parallella remiss om ändrade energikrav i byggreglerna framgår också att inte heller de tolkar detta som synonyma begrepp. Enligt vår uppfattning bör primärenergifaktorer beräknas utifrån vedertagen metodik (se vidare Miljöfaktaboken - Uppskattade emissionsfaktorer för bränslen, el, värme och transporter, Värmeforsk, 2011). Energiföretagen Sverige har också framfört en rad synpunkter kring hur primärenergifaktorer bör beräknas i det remissvar om ändrade energikrav i Boverkets

byggregler vi lämnade till Boverket den 9 maj 2018 (se vidare i remissvar [här](#)). Vi anser därmed att det är fråga om en substantiell förändring att ändra begreppet "primärenergifaktorer" till "viktningsfaktorer".

Energiföretagen Sverige vill också påtala vikten av att utgå från de principer som anges i promemorian och regeringens skrivelse 2018/19:152 om att byggreglerna på ett kostnadseffektivt sätt ska bidra till långsiktigt energieffektiva byggnader med bra klimatskärm och en effektiv elanvändning i uppvärmningen och beakta effektutmaningen. Vi anser att långsiktigt energieffektiva byggnader måste vara det huvudsakliga målet för energikraven i byggreglerna. Inte minst i ljuset av den allt större kapacitetsutmaningen i elnäten är det också angeläget att energikraven i byggreglerna bidrar till att begränsa behovet effekt under de kallaste vinterdagarna.

Pernilla Winnhed

VD, Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet